

רע"פ 3731/17 - בסט קאר חברה לשירותי רכב בע"מ נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 3731/17

לפני:

כבוד השופט ד' מינץ

המבקשת:

בסט קאר חברה לשירותי רכב בע"מ

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ח' מאק-קלמנוביץ), מיום 27.3.2017, בעפ"ת 19576-12-16

בשם המבקשת:

עו"ד עז אלדד

בשם המשיבה:

עו"ד הדר פרנקל

החלטה

הבקשה שבכותרת הועברה זה עתה לטיפול.

1. במסגרת הבקשה מתבקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (כב' השופטת ח' מאק-קלמנוביץ) מיום 27.3.2017 בעפ"ת 19576-12-16, במסגרתו נדחה ערעורה של המבקשת על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופטת ש' זוכוביץ-אורי) מיום 27.9.2016 בהמ"ש 5106-05-15.

רקע והליכים קודמים

2. בין השנים 1998-2011 נרשמו נגד המבקשת, חברה להשכרת רכב, 137 דוחות בגין עבירות תעבורה שונות שבוצעו בכלי רכב הרשומים על שמה. ביום 28.8.2013 המבקשת הגישה לבית משפט לתעבורה בקשה להישפט ולחלופין בקשה להארכת מועד להישפט (המ"ש 9935-08-13). למחרת, ביום 29.8.2013, המבקשת הגישה בקשה נוספת במסגרתה ביקשה מבית המשפט שיורה על ביטול הליכי הגבייה בגין הדוחות שנרשמו נגדה, זאת עד להכרעה בבקשה להישפט. טענתה המרכזית של המבקשת במסגרת ההליך הראשון הייתה כי חלק מן הדוחות כלל לא הגיעו אליה במועד, וביחס לחלקם האחר היא שלחה למשטרה בקשות להסב את הדוחות על שם הנהגים שהחזיקו ברכב השכור במועד ביצוע העבירה. המבקשת טענה כי בקשות ההסבה והביטול ששלחה לא נענו, ומשכך טרם חלפו המועדים להישפט על ביצוע העבירות.
3. ביום 11.9.2013 דחה בית משפט השלום (כב' השופט נ' מהנא) את טענותיה של המבקשת בקבעו כי המבקשת לא צירפה התייחסות פרטנית לכל אחד מהדוחות, אלא טענה טענות כלליות וחלופיות בלבד לגביהם, וכי חלק מן הדוחות אף אינם מצויים תחת סמכות שיפוטו המקומית של בית המשפט בירושלים (להלן: ההחלטה בהליך הראשון). ביום 13.10.2013 המבקשת הגישה לבית המשפט המחוזי ערעור על ההחלטה האמורה, תוך שהיא חוזרת על טענותיה (עפ"ת 28316-10-13).
4. ביום 29.12.2013 דחה בית המשפט המחוזי (כב' השופט א' כהן) את ערעורה של המבקשת, אך נקבע כי המבקשת תוכל להמציא למשיבה תוך 30 ימים מיום מתן פסק הדין את כלל המסמכים המבססים את טענותיה ביחס לכל אחד מן הדוחות, ולאחר שתעשה כן, טענותיה תיבחנה לעומק על ידי הגורמים המוסמכים במשטרת ישראל (להלן: פסק הדין הראשון).
5. בעקבות פסק הדין הראשון, פנתה המבקשת אל המשיבה אשר העבירה את פנייתה למשטרת ישראל לשם בחינתה. בהודעת המשיבה לבית המשפט מיום 25.2.2015 נמסר כי במסגרת הבחינה שביצעה המשטרה, מספר מועט מן הדוחות אכן בוטלו, אך רובם נותרו בעינם, זאת לאחר שהמשטרה מצאה כי לא קיימת סיבה מוצדקת לבטלם. בתוך כך, נמצא כי ביחס לחלק מן הדוחות אמנם הוגשו בקשות להסבתם לשוכרי הרכב, אך אלו הוגשו בחלוף המועד הקבוע לכך בחוק, וביחס לשאר הדוחות כלל לא הוגשו בקשות הסבה כאמור. לפיכך, המשיבה ביקשה מבית המשפט לדחות את בקשת המבקשת להסבת הדוחות, כמו גם את בקשתה להישפט בגינם.
6. לאור האמור, ביום 5.4.2015 בית המשפט המחוזי נתן החלטה משלימה, בה קבע כי לאחר שנבדקו בקשותיה של המבקשת לביטול או להסבה של הדוחות, ולאחר שהתברר כי הבקשות הוגשו בחלוף המועד הקבוע לכך בחוק, פסק הדין הראשון הינו סופי.
7. ביום 12.5.2015 פנתה המבקשת פעם נוספת לבית משפט השלום לתעבורה בבקשה להישפט או לחלופין בבקשה להארכת מועד להישפט, זאת ביחס לאותם הדוחות האמורים (המ"ש 5106-05-15). במסגרת בקשה זו טענה המבקשת בשנית כי טרם חלפו המועדים להישפט בגין הדוחות, שכן חלקם כלל לא התקבלו אצלה, ובגין חלקם האחר הוגשו בקשות הסבה או ביטול, וטרם ניתנה החלטה בעניינם (להלן: הבקשה הנוספת להישפט). ביום 17.6.2015 קיבל בית משפט לתעבורה (כב' השופטת ש' לארי-בבלי) את בקשת המבקשת להישפט עקב היעדר תגובה מטעם המשיבה

לבקשה.

8. מספר חודשים לאחר מכן, ביום 8.11.2015, המשיבה הגישה בקשה לעיון מחדש בהחלטה מיום 17.6.2015, לאחר שלשיטתה טענותיה של המבקשת בנוגע לדוחות כבר נדונו ונדחו, הן על ידי בית משפט לתעבורה והן על ידי בית המשפט המחוזי. ביום 17.11.2015 נערך דיון בבקשת המשיבה לעיון מחדש בהחלטה בהליך השני, אליו לא התייצבה המבקשת ולפיכך הוא התקיים בהיעדרה. בית המשפט (כב' השופטת ש' זוכוביצקי-אורי) מצא כי יש מקום לעיון מחדש בהחלטה בהליך השני ולכן דן בבקשה הנוספת להישפט לגופה. במסגרת זו אימץ בית המשפט את גרסת המשיבה וקבע כי יש לדחות את בקשת המבקשת להישפט בגין הדוחות.

9. בחלוף תשעה חודשים, ביום 15.8.2016 הגישה המבקשת בקשה לעיון מחדש בהחלטה מיום 17.11.2015. היא טענה כי לא ידעה על הבקשה לעיון מחדש שהגישה המשיבה, כמו גם על הדיון וההחלטה שניתנו בעקבותיה. לגופו של עניין נטען כי ההליך הראשון סב סביב בקשתה לביטול הליכי הגבייה אך לא סביב בקשתה להישפט ולכן, בניגוד לקביעת בית המשפט שלעיל, עניינם של הדוחות לא נדון ולא הוכרע במסגרת ההליך ופסק הדין הראשון.

10. ביום 27.9.2016 בית משפט לתעבורה דחה את הבקשה האמורה לעיון מחדש, בקבעו כי המבקשת הגישה באיחור את בקשותיה להישפט, הן במסגרת ההליך הראשון והן במסגרת ההליך השני ולפיכך אין מקום להיעתר לבקשתה. בית המשפט הוסיף וקבע כי ההחלטה בהליך הראשון דנה בבקשה להישפט באיחור. בתוך כך, נקבע כי למעשה לא קיים בבית משפט לתעבורה הליך של "ביטול הליכי גבייה", אולם מכיוון שמהותית מדובר בבקשה להישפט באיחור, הבקשה נדונה וניתנה בה החלטה. לפיכך, נקבע לגבי הבקשה הנוספת להישפט כי "הלכה למעשה מדובר באותה בקשה כקודמתה וככזו חל לגביה מעשה בית דין". בית המשפט המשיך וקבע כי "מדובר בשימוש לרעה של הליכי משפט ובניסיון לדון מחדש בדוחות ישנים אשר הוכתרו בכותרות שונות על ידי המבקשת, שההתדיינות המשפטית בעניינם הסתיימה בפסק דין חלוט".

11. ביום 11.12.2016 הגישה המבקשת ערעור על ההחלטה האמורה לבית המשפט המחוזי בירושלים (עפ"ת 19576-12-16), במסגרתו חזרה על מלוא טענותיה. ביום 27.3.2017 דחה בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ח' מאק-קלמנוביץ) את ערעורה, בקבעו כי:

"אמנם בפתיח להחלטת כב' השופט מהנא מיום 11.9.13 בתיק הקודם נכתב כי מונחת בפני בית המשפט בקשה שהוכתרה בכותרת בקשה לביטול הליכי גבייה, אולם בגוף ההחלטה התייחס בית המשפט גם לבקשה להארכת מועד להישפט, ואף הכריע בה. כך, לדוגמא, בסעיף 9 להחלטה נכתב כי הבקשה נפתחה במזכירות כבקשה להארכת מועד להישפט, וכי זוהי הדרך לדין מחדש בדו"חות שעבר המועד לשלמם. בהמשך נדרש בית המשפט לשאלת הסמכות המקומית לדון בבקשה זו, וקבע לגבי חלק מהדו"חות כי אינם בסמכות השיפוט המקומית של בית המשפט בירושלים. בית המשפט דן גם בטענת ההתיישנות, בהבחנה בין התיישנות הדו"חות והתיישנות העונשים ובהשלכות שיש לכך לעניין הסמכות העניינית לדון בבקשה. בסיכום קבע השופט מהנא כי הבקשה שהוגשה כוללת טענות כלליות ואינה מנומקת דיה, ועל כן הבקשה נדחתה. בכך מוצה הדיון בטענות המערערת בבית המשפט לתעבורה בערכאה הראשונה, ולא היה מקום להגשת הליך נוסף, זהה במהותו, כפי שנעשה בפועל" (ההדגשות אינן במקור - ד.מ.).

בית המשפט המחוזי הוסיף וקבע כי בפני המבקשת עמדה האפשרות להגיש בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" נגד פסק הדין הראשון, אך משלא עשתה כן, פסק הדין הראשון הפך חלוט ובכך "הוא מסיים באופן סופי את הדיון בטענות המערערת" (להלן: פסק הדין השני).

טענות הצדדים

12. בבקשה שלפני חוזרת וטוענת המבקשת כי בית המשפט לא דן ולא הכריע, הן במסגרת ההחלטה בהליך הראשון, והן במסגרת פסק הדין הראשון – בבקשתה להישפט או לחילופין בבקשתה להארכת מועד להישפט. ההחלטה בהליך הראשון עוסקת אך בבקשה לביטול הליכים, בקשה השונה מהותית, לשיטתה, מן הבקשה להישפט. לפיכך, המבקשת טוענת כי גם פסק הדין הראשון לא עסק בבקשה להישפט. המבקשת מוסיפה וטוענת כי על אף שפנייתה הועברה לבחינת המשטרה, ועל אף שהמשטרה מצאה כי אין סיבה מוצדקת לבטל או להסב חלק מן הדוחות, כל עוד המשיבה לא שלחה אל המבקשת "החלטת תובע" (לשון המבקשת) ביחס אליהם, למבקשת עדיין עומדת הזכות להישפט, ולכן טרם חלף המועד לכך.

13. המשיבה טוענת מנגד, כי עניינה של המבקשת איננו מגלה עילה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי". לשיטתה, המבקשת לא הצביעה בבקשתה על עילה החורגת מגדר עניינה הפרטני, וטענותיה מסתכמות בהשגות לגבי ממצאי העובדה שקבעו הערכאות הקודמות. גם לגופם של דברים נטען כי ההליכים בעניינה של המבקשת מיצו את הדיון בטענותיה בדבר הזכות להישפט בגין הדוחות. בפני המבקשת עמדה האפשרות להשיג על הקביעות של בית המשפט המחוזי במסגרת פסק הדין הראשון וההחלטה המשלימה שניתנה במסגרתו, ולהגיש בעניינים בבקשה לרשות ערעור, אך המבקשת בחרה שלא לעשות כן. לבסוף, נטען כי מהודעת הערעור שהגישה על ההליך הראשון עולה כי אף היא פירשה את ההחלטה בהליך הראשון ככזו הדנה ופוסקת הן בבקשה לביטול הליכי הגבייה והן בבקשה להארכת המועד להישפט.

דיון והכרעה

14. לאחר עיון בבקשה ובתגובת המשיבה לה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

15. הלכה היא כי בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תתקבל רק במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית רחבת היקף וכבדת משקל, בעלת השלכות ציבוריות החורגות מעניינם של הצדדים לבקשה, או בנסיבות המעוררות חשש מפני עיוות דין, או אי צדק חמור שנגרם למבקש (ראו: רע"פ 3714/15 מלר נ' מדינת ישראל (8.6.2015); רע"פ 2575/17 גייאר נ' מדינת ישראל (6.9.2017)). הבקשה שלפני איננה מעלה שאלה משפטית החורגת מעובדות המקרה הפרטני של המבקשת ולא מצאתי כי נגרם לה עיוות דין, או כי מתקיימים שיקולי צדק אחרים התומכים במתן רשות ערעור בעניינה. די בכך כדי לדחות את הבקשה.

16. מעבר לדרוש, גם לגופם של דברים, דין הבקשה להידחות. לא מצאתי טעם מספיק להתערב בקביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה אמנם נכתב בכותרת ההחלטה בהליך הראשון כי מדובר בבקשה לביטול הליכי הגבייה, אך ההחלטה התייחסה בגופה גם לבקשה להארכת מועד להישפט. כפי שעולה גם מפסק הדין השני, בהחלטה בהליך הראשון צוין כי "הבקשה נפתחה במזכירות כבקשה להארכת מועד להישפט", וכי "הסמכות לדון בבקשה להארכת מועד להישפט לפי סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ") מסורה לאותו בית

משפט שבסמכותו לדון בעבירות באם הבקשה תתקבל". לפיכך, המסקנה המתבקשת הינה כי ההחלטה בהליך הראשון אכן עסקה הן בבקשה לביטול הליכי הגבייה והן בבקשה להארכת מועד להישפט.

יתרה מזאת, המבקשת אף היא ציינה בבקשת הערעור על ההחלטה בהליך הראשון כי:

"בימ"ש קמא טעה בכך שקבע שאין לו את הסמכות המקומית לדון בתובענה להארכת מועד להישפט (כך במקור)..."
(ההדגשות שלי - ד.מ.).

מכאן, שהמבקשת בעצמה פירשה את ההחלטה בהליך הראשון כהחלטה הפוסקת הן בבקשתה לביטול הליכי הגבייה והן בבקשתה להארכת מועד להישפט.

17. לפיכך, ככל שהמבקשת ביקשה להשיג על הקביעות שנקבעו במסגרת ההליך הראשון, עמדה בפניה האפשרות להגיש אז בקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי" בעניין. המבקשת בחרה שלא לעשות כן, אלא הגישה בקשה חדשה להישפט, ולפיכך פסק הדין הראשון הפך לחלוט, ולא ניתן לדון בו שוב.

18. נוכח כל האמור הבקשה נדחת.

ניתנה היום, י"א בניסן התשע"ח (27.3.2018).

ש ו פ ט